

Sygn. akt V CNP 6/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi Z. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

postanowienia Sądu Okręgowego w O.

z dnia 16 lipca 2015 r., sygn. akt II Ca (...)

w sprawie z wniosku M. P. i K. P.

przy uczestnictwie Z. M.

o określenie sposobu użytkowania nieruchomości wspólnej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2017 r.,

**odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania i nie obciąża
skarżącego kosztami postępowania wywołanego jej wniesieniem
na rzecz M. P. i K. P.**

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez uczestnika postępowania Z. M. skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w O. należy wskazać, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego uwzględniającym poglądy doktryny i orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje się jednolicie, że orzeczeniem niezgodnym z prawem - w rozumieniu art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. - jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 18/09, niepubl.; z dnia 5 września 2008 r., sygn. I CNP 27/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.). Niezgodność z prawem powodująca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa musi mieć więc charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. Tę wykładnię wskazanej normy zawartej w przytoczonym przepisie podzielił Trybunał Konstytucyjny orzekając w wyroku z dnia 27 września 2012 roku, (Sk 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz.U.2012, poz. 1104), że art. 424¹ § 1 k.p.c. rozumiany w ten sposób, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje tylko wtedy, kiedy niezgodność ta jest oczywista, rażąca i przybiera postać kwalifikowaną, jest zgodny z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W świetle przedstawionego stanowiska bezprawność judykacyjną, o której mowa w przywołanym 424¹ § 1 k.p.c., należy więc definiować

w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2006 r., sygn. I CNP 14/06, niepubl.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. II CNP 124/06, niepubl.; z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. II BP 62/07, niepubl.; z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, niepubl., z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

Wniesione skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń podlegają wstępnej selekcji, albowiem Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest ona oczywiście bezzasadna (art. 424⁹ k.p.c.). Oceny bezzasadności skargi należy dokonywać w powiązaniu z przedstawioną wyżej i utrwaloną w orzecznictwie i nauce prawa wykładnią pojęcia „niezgodności prawomocnego wyroku z prawem”. Bezzasadność skargi jest oczywista, jeśli już z jej treści bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań wynika, że nie może być uwzględniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6.02.2009 roku, I BP 20/08, nie publ., z dnia 26.08.2008 r., III BP 3/08, nie publ., z dnia 20 czerwca 2007 r., II CNP 74/07, nie publ. oraz z dnia 22 czerwca 2007 r., V CNP 81/07, nie publ.).

Uczestnik postępowania zarzucił niezgodność postanowienia Sądu Okręgowego z art. 206 k.c., powołując jednocześnie ten przepis jako podstawę skargi. Zawarta w skardze argumentacja powieliła zarzuty apelacji uczestnika co do podziału nieruchomości *quoad usum*, do których Sąd Okręgowy odniósł się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Opierając się na materiale sprawy Sąd Okręgowy dokonał rozległych ustaleń oraz ocen prawnych, którym nie można przypisać bezprawności w przedstawionym wyżej rozumieniu. Należy nadto zwrócić uwagę, że uczestnik wprawdzie wskazał na wyrządzenie mu szkody przez wydanie zaskarżonego orzeczenia w kwocie 60 000 zł obliczonej jako iloczyn powierzchni przyznanych wnioskodawcom pomieszczeń, do wydania których został zobowiązany uczestnik postępowania oraz kwoty 3000 zł, stanowiącej według skarżącego średnią cenę sprzedaży za metr kwadratowy powierzchni nieruchomości położonych w tej okolicy, ale tak wyliczona szkoda budzi wątpliwości

z uwagi na rodzaj sprawy i treść rozstrzygnięcia. Podział nieruchomości wspólnej do korzystania przez jej współwłaścicieli nie powoduje bowiem zmian w strukturze własnościowej, nie pomniejsza udziałów przysługujących poszczególnym osobom, lecz reguluje sposób korzystania z nieruchomości. W przeciwieństwie do podziału rzeczy wspólnej w postępowaniu o zniesienie współwłasności, podział takiej rzeczy do korzystania nie jest definitywny; w zależności od zmienionych okoliczności może on ulec stosownej zmianie bądź to w drodze porozumienia współwłaścicieli, bądź też - w braku takiego porozumienia - w drodze orzeczenia sądowego. Podział taki więc ma charakter tymczasowy, gdyż może później ulec zmianie albo w toku trwania stosunku współwłasności albo w wyniku jej zniesienia.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania znajduje oparcie w art. 102 k.p.c.